

การพัฒนา

ระบบเข้าถึงบริการฟื้นฟูการตาหลังคลอด
ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย

จัดทำโดย กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก

ปัญหาและสาเหตุ

การดูแลมารดาหลังคลอด ตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย หลังจากการคลอดบุตร จะทำให้ธาตุในร่างกาย ทั้ง 4 (ดิน น้ำ ลม ไฟ) เกิดการเสียสมดุล โดยเฉพาะธาตุไฟ จะส่งผลให้มารดา ไม่สบายตัว ปวดเมื่อยตามร่างกาย อ่อนเพลีย หรืออาจมีอาการคัดตึงเต้านมร่วมด้วย ซึ่งการดูแลมารดาหลังคลอด เป็นการฟื้นฟูสุขภาพมารดาจะช่วยให้ร่างกายอบอุ่น ลดอาการปวดกล้ามเนื้อ ขับน้ำคาวปลา ลดอาการคัดตึงเต้านม ทำให้ธาตุทั้ง 4 ในร่างกายกลับมาอยู่ในภาวะสมดุล โดยหัตถการสำหรับมารดาหลังคลอดบุตร ประกอบไปด้วย การนวดไทยแบบราชสำนัก การประคบสมุนไพร การทาบหม้อเกลือ การอบสมุนไพร และการใช้ยาสมุนไพร

ปัญหาและสาเหตุ (ต่อ)

จากจำนวนข้อมูลมารดาหลังคลอดปีงบประมาณ 2564 2565 และ 2566 มีจำนวน 13 ราย 14 ราย และ 5 รายตามลำดับ พบว่า จำนวนมารดาหลังคลอดที่เข้ารับบริการฟื้นฟูหลังคลอดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย มีจำนวนลดลง กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โรงพยาบาลเขาคิชฌกูฏ

จึงได้เล็งเห็นความสำคัญรวมถึงประโยชน์ที่มารดาหลังคลอด จะได้รับจากการเข้ารับบริการฟื้นฟูหลังคลอดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย จึงได้พัฒนาระบบเข้าถึงบริการฟื้นฟูมารดาหลังคลอดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย เพื่อให้กลุ่มมารดาหลังคลอดที่เข้ารับบริการมีจำนวนเพิ่มขึ้น และได้รับประโยชน์สูงสุดภายใต้มาตรฐานวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มารดาหลังคลอด
ที่มีสิทธิบัตรทองที่โรงพยาบาลเขาคิชฌกูฏ
เข้ารับบริการฟื้นฟูหลังคลอด
ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ

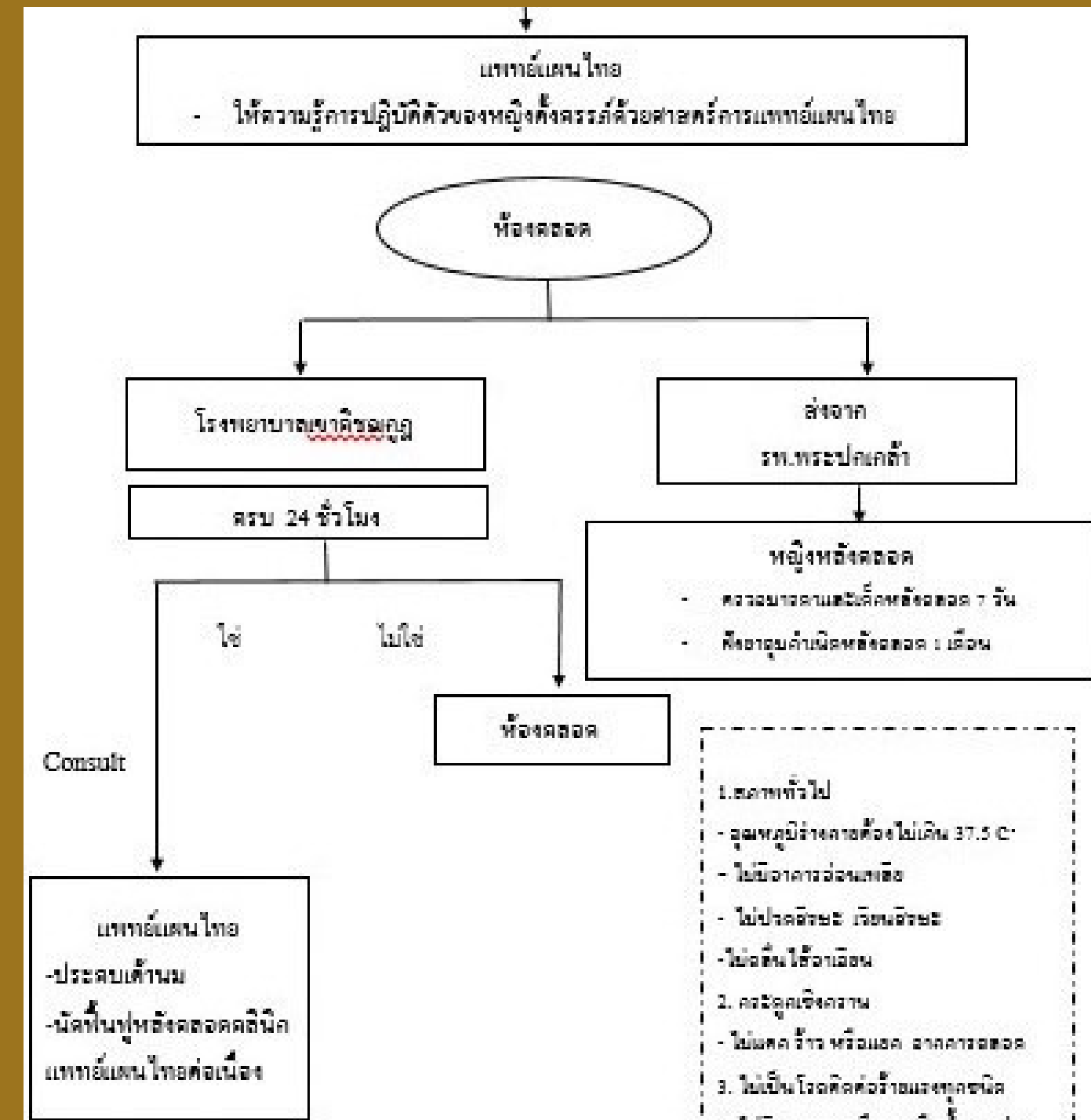
10

2. เพื่อให้มารดาหลังคลอดได้รับ
การฟื้นฟูหลังคลอดตาม
มาตรฐานวิชาชีพการแพทย์แผน
ไทย

กระบวนการทางเลือกและกิจกรรมการพัฒนา

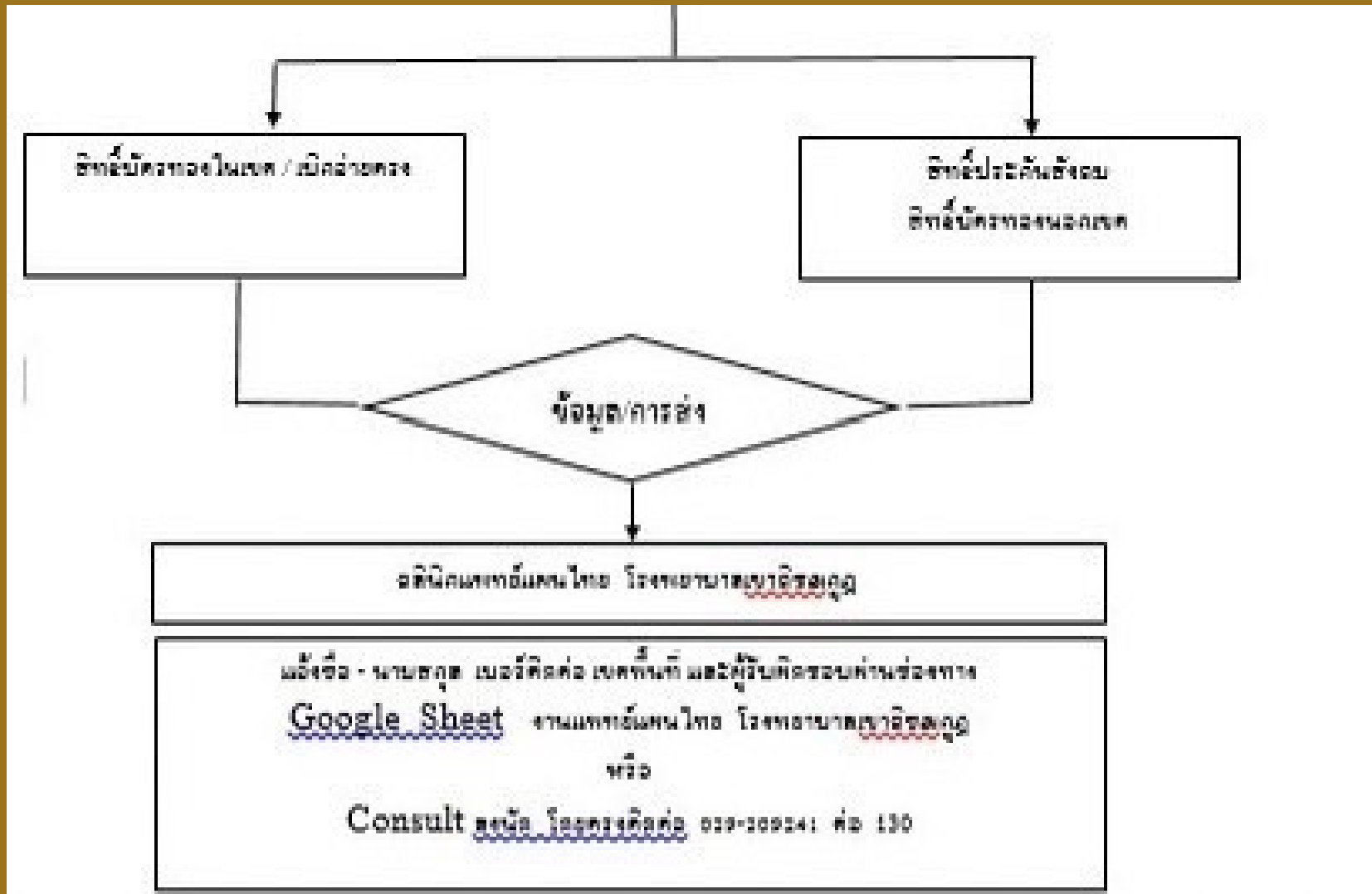
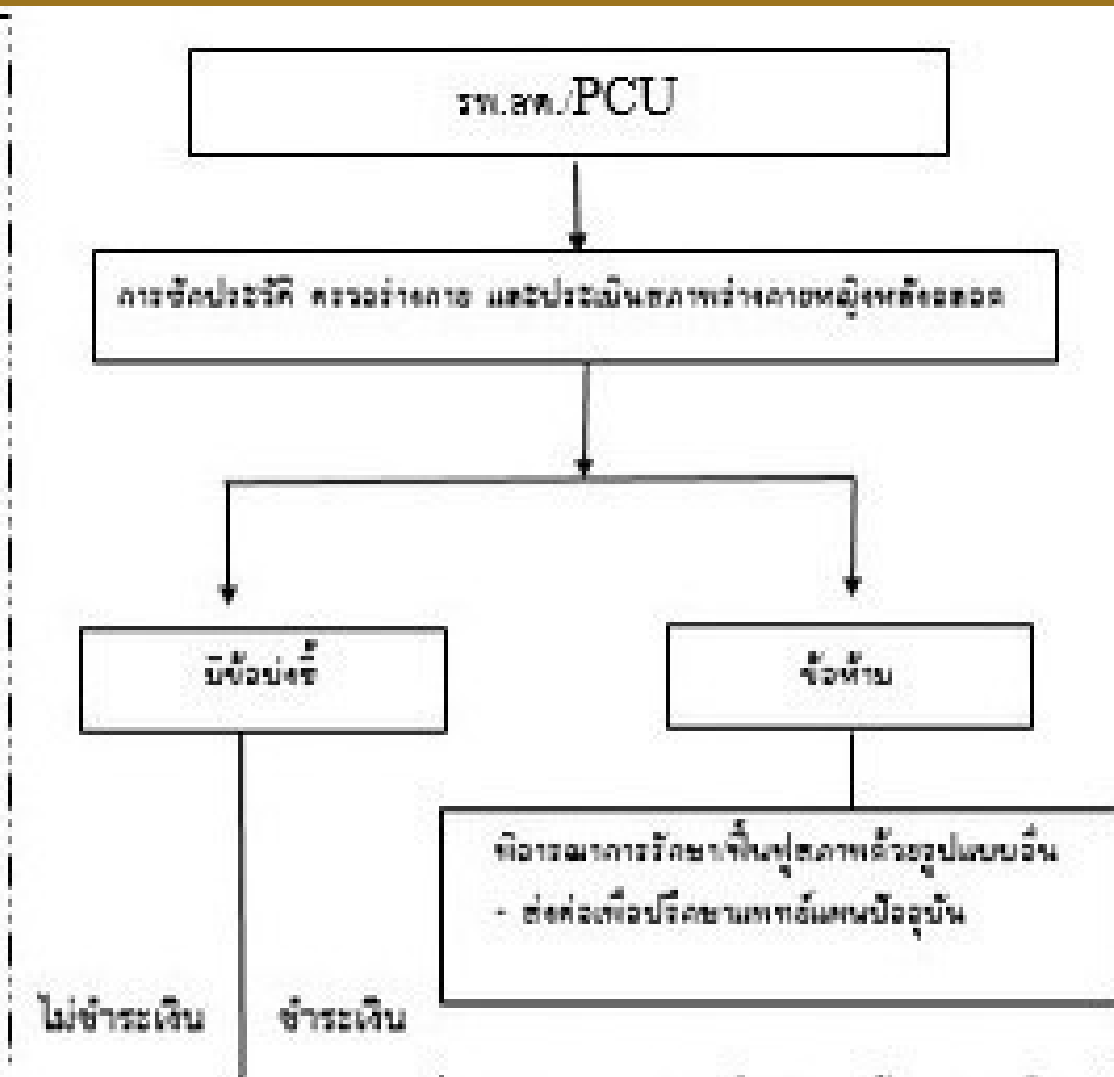
1. ประชุมบุคลากรเพื่อจัดทำแนวทางระบบการส่งต่อมารดาหลังคลอด
2. ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด
3. ประเมินผลการดำเนินการจากจำนวนมารดาหลังคลอดที่มารับบริการ
4. พัฒนาระบบการเข้าถึงบริการอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการส่งต่อมารดาหลังคลอด ภายในโรงพยาบาล

แนวทางการส่งต่อมารดาหลังคลอด PCU และ SW.สต.

1. สภาพทั่วไป
 - รุกลมลูกมีท่าทางดีจะไม่เกิน 24.5 C
 - ไม่มีอาการอ่อนเพลีย
 - ไม่ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ
 - ไม่ซึม ไม่อาเจียน
2. ค่าเลือด
 - แผลผิวหนังหายสนิท
 - ≥ 50 วัน
3. รุกลมปกติ
 - แผลไม่เจ็บปวดมีการขึ้นปกติ
 - ≥ 7 วัน
4. การดูแลเชิงการ
 - ไม่แสบ ขี้น หรือแฉก จากสารคัดหลั่ง
5. ไม่เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
6. ไม่มีอาการคลื่นไส้ หรือมีอาการปัสสาวะไม่ปกติขึ้น
เช่นกัน
7. ไม่มีประวัติแพ้ยาใดๆ
(ไม่เกิน 1 เดือนนับจากวันที่คลอดบุตร)

ผลการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัด	2564 (คน)	2565 (คน)	2566 (คน)	2567 (คน)
1.จำนวนหญิงคลอดบุตรในโรงพยาบาล	17	15	8	21
2.จำนวนหญิงหลังคลอดที่ได้รับบริการฟื้นฟูด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย (คน)	13	14	5	16
3.มารดาหลังคลอดได้รับบริการฟื้นฟูด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย (ครั้ง)	82	63	17	70
4.มารดาหลังคลอดมีภาวะแทรกซ้อนหลังทำหัตถการ	0	0	0	0

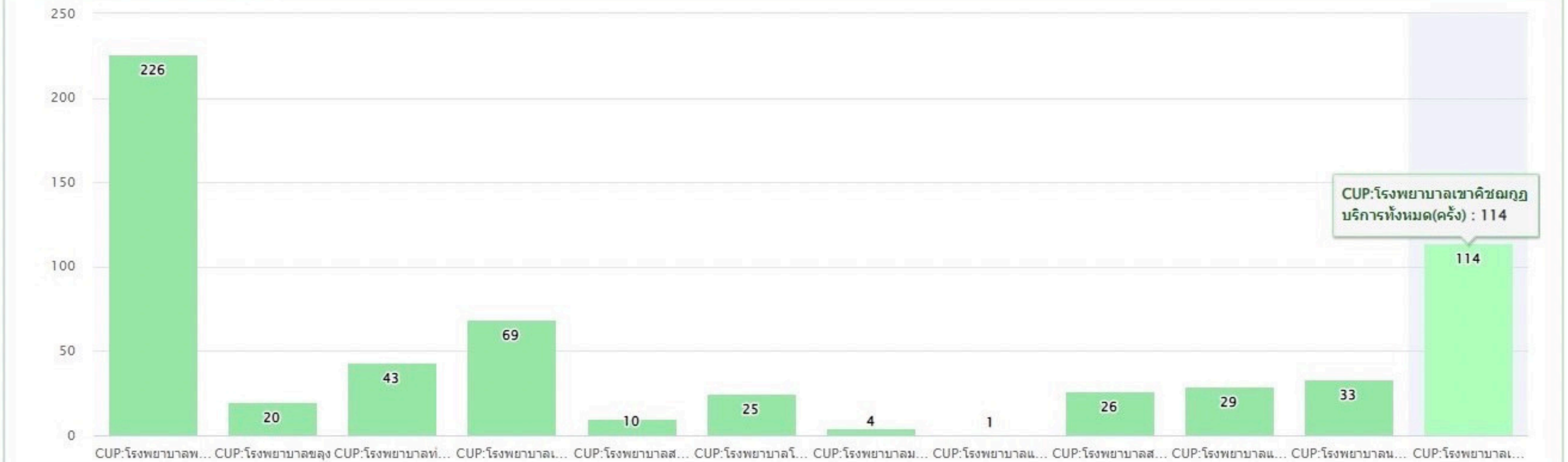
ผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ระดับที่ปฏิบัติได้คิดเป็นร้อยละ ปีงบประมาณ 2567
มารดาหลังคลอดได้รับบริการฟื้นฟูด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10	68.75
มารดาหลังคลอดไม่มีภาวะแทรกซ้อนหลังทำหัตถการ	ร้อยละ 100	100

ข้อมูลระบบ HDC

OPD-การบริหารหญิงหลังคลอด จังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ 2567

เครือข่ายสุขภาพ(CUP)

โอกาสพัฒนา หรือข้อเสนอ แนะในการพัฒนาต่อไป

1. ติดตามมารดาหลังคลอดในพื้นที่อำเภอเขาฉกรรจ์เพื่อมารับบริการให้ครบตามสิทธิการรักษา
2. พัฒนาแนวทางการส่งต่อมารดาหลังคลอดอย่างต่อเนื่อง
3. ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้การฟื้นฟูหลังคลอดด้วยวิธีการทางแพทย์แผนไทยให้กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ หลังคลอด และประชาชนทั่วไปให้มากขึ้น
4. สร้างองค์ความรู้ การดูแลมารดาหลังคลอด เพื่อให้มารดาหลังคลอดสามารถดูแลสุขภาพตนเองได้ ไม่มีภาวะแทรกซ้อนหลังคลอดบุตร

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. มารดาหลังคลอดมีความเข้าใจ เชื่อมั่น
ในบริการที่ได้รับ จึงทำให้เข้าถึงบริการ
ฟื้นฟูหลังคลอดเพิ่มขึ้น
2. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเห็นถึงความสำคัญ
ของการให้บริการ การฟื้นฟูหลังคลอด
ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย ทำให้การ
สื่อสาร ประสานงาน และติดตามระหว่าง
หน่วยงานเป็นไปอย่างราบรื่นส่งผลให้
มารดาหลังคลอดได้รับบริการเพิ่มมากขึ้น

The image features a decorative background with a golden-brown color palette. It includes stylized floral motifs, such as large leaves and smaller flowers, arranged symmetrically around a central text area. The text is enclosed in a thin, light-colored rectangular border. The text itself is in a white, elegant serif font. The overall design is classic and formal.

ขอขอบคุณนะค่ะ/ครับ